

Lausunto Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2025 talousarvioehdotuksesta sekä vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta

Herttoniemen seurakunnan seurakuntaneuvosto
08.10.2024 § 99
134/02.00.01/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Herttoniemen seurakunta Helaseppä Minnamari

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto päättää hyväksyä liitteenä olevan lausunnon Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2025 talousarvioehdotuksesta sekä vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta

Käsittely

Seurakuntaneuvosto keskusteli lausunnosta ja valtuutti kirkkoherran tekemään lausuntoon muutoksia kokouksessa käydyn keskustelun pohjalta.

Päätös

Päätösehdotuksen mukaan käsittely kohdassa esiin tulleilla muutoksilla.

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessaan 12.9.2024 päättänyt pyytää seurakuntaneuvostojen, yhteistyötoimikunnan ja seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunnot ehdotuksesta vuoden 2025 talousarvioksi sekä vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi. Lausunnot tulee antaa 11.10.2024 mennessä.

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakuntayhtymän on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhteisen kirkkovaltuuston on hyväksyttävä myös vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakuntayhtymän yhteisten palveluiden ja seurakuntien tehtävien hoitamiseen turvataan.

Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi 18.4.2024 kokouksessaan talousarviokehysten seurakunnille ja yhteisille palveluille vuosille 2025–2027 sekä antoi valmisteluohjeen suunnittelulomakkeineen ja aikatauluineen.

Kirkkojärjestyksen 3 luvun 50 §:n mukaan seurakuntaneuvostolle on varattava tilaisuus antaa lausunto ennen kuin yhteinen kirkkovaltuusto tekee päätöksen seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja talousarviosta.

Talousarviossa on yleisperusteluiden lisäksi käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa, investointiosa ja rahoitusosa. Esitys vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025–2027 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi on liitteenä.

Esitys vuosien 2025–2027 talousarviokehyksestä perustuu yhteisen kirkkovaltuuston 25.1.2024 päättämiin vuosien 2025–2030 taloussuunnittelua ohjaaviin periaattei-

siin ja päätökseen kokonaismäärärahan jakautumisesta seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken vuonna 2025. Periaatteiden mukaisesti a) tilikauden jäämää ei päästetä alijäämäiseksi ja b) rahavaroja ei päästetä reaaliarvokorjattuna laskemaan alle 100 milj. euron (vuoden 2021 tasoon nähden). Toimintakuluista laskettuna vuonna 2025 seurakuntien osuus on 51,72 % ja yhteisten palveluiden osuus 48,28 %.

Talousspalveluissa on laadittu maaliskuussa 2024 päivitetty taloussuunnitelma vuosille 2025–2027, jossa on huomioitu uusimmat talousennusteet muun muassa ansiotulojen, inflaation ja kirkollisverotulojen kehityksestä. Kehysmäärärahan kokonaissummaa on kasvatettu laskennallisesti siten, että vuoden 2023 talousarvion henkilöstökuuluja on korotettu 5,0 prosenttia vuodelle 2024 ja edelleen 5,0 prosenttia vuodelle 2025. Vuoden 2023 talousarvion muita toimintakuluja on korotettu 6,0 prosentin inflaatiokorotuksella (vuoden 2022 inflaatiovaikutus) vuodelle 2024 ja edelleen 2,5 prosentin inflaatiokorotuksella vuodelle 2025.

Laaditun kehysluonnoksen perusteella seurakuntien toimintamääräraha (ilman erityislisiä) kasvaa 15,2 prosenttia vuodeksi 2025 vuoden 2024 kehukseen verrattuna. Yhteisissä palveluissa kasvua on 14,4 prosenttia. Kasvuprosenttien ero johtuu yhteisen kirkkovaltuuston aikoinaan päättämästä seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahojen porrastetusta tasauksesta, jossa seurakuntien määrärahaa kasvatettiin eniten vuodesta 2022 vuoteen 2023 ja sen lisäksi vielä 0,5 prosenttiyksikköä vuodesta 2023 vuoteen 2024 ja edelleen 0,5 prosenttiyksikköä vuodesta 2024 vuoteen 2025.

Vuodesta 2025 vuoteen 2026 seurakuntien toimintamääräraha ilman erityislisiä kasvaa 4,0 % ja yhteisten palveluiden 2,7 %. Edelleen vuodesta 2026 vuoteen 2027 seurakuntien osuus kasvaa 4,6 % ja yhteisten palveluiden 5,5 %. Kyseistenkin vuosien välillä seurakuntien toimintakuluihin varattava osuus kasvaa hieman yhteisiä palveluita enemmän, mutta toissuuntainen prosenttimuutos johtuu tässä toimintatuottojen odotetuista tasoista ja niiden vaikutuksesta toimintakatteeseen.

Yhteisen kirkkoneuvoston antamassa kehyksessä vuoden 2025 vuosikate oli 13,1 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäksi 5,1 milj. euroa. Verotulojen ennustetaan kasvavan vuonna 2024 noin 2,0 prosenttia ja vuonna 2025 noin 1,0 prosenttia, jolloin vuoden 2025 verotuloksi muodostuisi 97,4 milj. euroa. Kirkollisverotuloarvio perustuu seurakunnan jäsenten ansiotulojen viime vuosien kehitykseen ja arvioidaan tulevasta kehityksestä. Palkkojen ja eläkkeiden suurehko korotukset tukevat edelleen verotulojen hyvää kehitystä ainakin vielä vuosina 2024 ja 2025. Tämän jälkeen verotulojen kasvun odotetaan päättyvän. Riski verotuoton alenemisesta on kaiken aikaa suurehko.

Vieraskielisen työn 68 000 euron suuruinen erityismääräraha jakautuu seuraavasti: Matteus församling 30 200 euroa englannin- ja venäjänkieliselle työlle, Herttoniemen seurakunta 15 100 euroa arabiankieliselle työlle ja Kallion seurakunta 22 700 euroa kiinän- ja vironkieliselle työlle.

Rippikoulumäärärahojen tase seurakuntien kesken on toteutettu vuodesta 2023 alkaen sisäisenä laskutuksena seurakuntien välillä jälkikäteen, toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Kirkollisveron määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, työllisyystilanne, kirkollisveroprosentin suuruus, seurakunnan jäsenten ansiotulojen ja eläketulojen kehitys sekä niitä saavien lukumäärät. Jäsenmäärän arvioidaan laskevan vuosina 2025–2027 vuosittain keskimäärin vajaat kaksi prosenttia, eli noin 5 500 henkeä vuodessa. Verotettavia ansiotuloja saavien määrä vähennee suurin piirtein samassa suhteessa. Ansioiden yhteissumman arvioidaan kuitenkin edelleen kasvavan vuonna 2024. Yhteinen kirkkovaltuusto päätti 13.6.2024 kirkollisveroprosentiksi 1,0. Verotuottoarvio perustuu vuoden 2023 verokertymään, johon on tehty kahden prosentin korotus vuodeksi 2024 ja yhden prosentin korotus vuodeksi 2025. Tuloarvio 2025 on 97,4 milj. euroa. Suunnitelmavuosien verotuoton

arvioidaan pysyvän tällä tasolla. Ennustetta arvioidaan vuosittain ja korjataan tarvittaessa.

Maan hallitus on tehnyt 2.7.2024 esityksen muuttaa laissa valtionrahoituksesta ev.-lut. kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin olevan 2 §:n. Muutoksella rahoituksen tasoa alennettaisiin pysyvästi lähes 20 milj. eurolla. Tämä tarkoittaisi Helsingin seurakuntayhtymän rahoitusosuuden pienenemistä noin 2,1 milj. eurolla (n. -15,5 %). Leikkausta perustellaan valtiontalouden heikolla tilalla ja kunnallisverotuksen verotusperustemuutoksilla, joilla on positiivinen vaikutus kirkollisveron tuottoon. Leikkausta on kirkon taholta arvosteltu voimakkaasti ja kirkkohallituksen täysistunto on 21.8.2024 antamassaan lausunnossa laajasti perustellen vastustanut ehdotettua leikkausta. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2025. Asian päättää eduskunta. Lisäksi on valmisteilla muutos kirkon omaan päätökseen rahoituksen jakoperusteista seurakuntatalouksille ja Kirkkohallitukselle. Jakoperusteiden mahdollisesta muuttamisesta päätettäneen marraskuun 2024 kirkolliskokouksessa. Tällöin selviää myös, millä aikataululla mahdollinen muutos olisi astumassa voimaan.

Vuoden 2025 talousarvioehdotus on ylijäämäinen. Vuosikate (tulojen ja menojen erotus) on 17,0 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarvion poistojen määrä on 7,3 milj. euroa. Tilikauden tulos on 9,6 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 10,2 milj. euroa.

Seurakuntayhtymän sijoitustoimintaan voi tutusta tarkemmin Talousarviokirjan 2025 kautta. Seurakuntayhtymän sijoitusten allokointi toteutetaan yhteisen kirkkoneuvoston hyväksymän sijoitussuunnitelman mukaan. Sijoitustoiminnassa käytetään eettisesti korkeatasoisia varainhoitajia ja sijoitustoiminnassa suositetaan positiivisen arvottamisen vaihtoehtoa, eli vastuullisten yritysten suosimista sijoituskohteina. Yhteisen kirkkoneuvoston valitsema, asiantuntijaelimenä toimiva sijoitusneuvottelukunta on keskeisessä asemassa seurakuntayhtymän sijoitustoiminnan sekä yksittäisten sijoitus-ratkaisujen suunnittelussa.

Lapsivaikutusten arviointi:

Yhteisen kirkkoneuvoston omassa päätöksessä 12.9.2024 todetaan lapsivaikutusten arvioinnin osalta jo, että päätöksellä vuoden 2025 talousarviota ja vuosien 2025-20278 toiminta- ja taloussuunnitelmaa koskien on laajat lapsiasian vaikutukset, koska useat seurakuntien työmuodot ja yhteisten palveluiden yksiköiden tehtävät koskevat lapsia ja perheitä. Myös nuoret ovat seurakuntien toiminnan kohteina laajasti mm. rippikouluissa.

Seurakunnan näkökulmasta yksi keskeinen huoli liittyy tässä suhteessa perustoiminnan riittävän rahoituksen jatkuvuuteen myös tulevina vuosina, vaikka määrärahakehysennuste vaikuttaa juuri nyt valoisammalta, kuin aikaisemmin on arvioitu. Herttoniemen seurakunnassa on toistaiseksi pystytty täyttämään vielä kolme nuorisotyönohjaajan virkaa aikaisemman neljän sijaan. Tämä on ollut erittäin tärkeä satsaus alueen lasten ja nuorten hyvinvointiin aikoina, jolloin monet lapset ja nuoret voivat huonosti ja tämä näkyy esimerkiksi rippikoulutyössä.

Sen sijaan varhaiskasvatuksen resurssi on jouduttu vetämään jo aivan minimiin, kun toimeen yritetään tulla kahdella työntekijällä. Kasvatuksen resurssia on mahdollista yrittää tulevaisuudessa vahvistaa projektimäärärahoihin tai linkittyen esimerkiksi strategian toimeenpanomäärärahan käyttöön.

Huomionarvoista kuitenkin on, että perustoiminnan rahoituksen haasteet koskevat kaikkea muutakin seurakunnan toimintaa kuten esimerkiksi diakoniaa ja pappistyövoiman riittävyttä tarpeisiin nähden ja juuri tämä seikka saa pohtimaan myös määrärahojen jakosuhdetta yhteisten palveluiden ja seurakuntien kesken sekä sitä, kuinka paljon aikaa ja energiaa on tarpeen sitoa erillisiin ylimääräisten projekti- ja muiden määrärahojen hakemisiin ja hallinnointeihin sen sijaan, että vastaava raha saataisiin talousarviokehysten mukana automaattisesti ja sen vaikutus olisi siten monilta osin suurempi.

Kirkkoherra Minnamari Helaseppä
p. 09 2340 3302, minnamari.helaseppa@evl.fi

Jakelu

Kirjaamo (11.10.2024 mennessä)